

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg

App verhoogt effectiviteit van SamenStarten

Een nieuw ontwikkelde app maakt huisbezoeken van de jgz-verpleegkundige in het kader van SamenStarten prettiger en effectiever. SamenStarten is een programma om kinderen en gezinnen met een hulpvraag snel op te sporen en te ondersteunen. Met de SamenStarten App komt de hulpvraag makkelijker aan het licht en worden ouders beter verwezen. Ook geeft de app suggesties voor interventies die ter plekke ingezet kunnen worden.

Waarom dit project

SamenStarten is een programma om kinderen en gezinnen met een hulpvraag (bijvoorbeeld opvoed- of financiële problemen) snel op te sporen en te ondersteunen. Huisbezoeken zijn daarvan een belangrijk onderdeel. Jeugdverpleegkundigen blijken tijdens deze huisbezoeken niet altijd voldoende in staat om oudercompetenties te versterken, hulp te verlenen en/of te verwijzen naar hulpinstanties (zoals Maatschappelijk werk). Hoe krijg je bijvoorbeeld als jgz-verpleegkundige ouders aan de praat over datgene waar schaamte mee gemoeid is? Hoe ga je met een moeder op een veilige manier in gesprek over haar depressieve gevoelens? Hoe begeleid je een vader naar hulp voor zijn gokverslaving? En hoe activeer je ouders gebruik te maken van het uitgebreide digitale aanbod voor opvoedondersteuning dat er bestaat via internet? TNO onderzocht daarom samen met GGD Amsterdam hoe verpleegkundigen tijdens de huisbezoeken digitaal ondersteund konden worden.

Conclusie

De SamenStarten App verbetert de communicatie tussen de verpleegkundige en de ouder, er ontstaat meer wederzijds begrip. De app helpt bij het benoemen en bespreken van eventuele problemen. Beeldtaal helpt communicatieproblemen te overwinnen. De app biedt toegang tot informatieve sites, voorlichtingsbrochures en filmpjes. Ook geeft de app een overzicht van verwijsmogelijkheden met concrete informatie over de instellingen. De verpleegkundige kan direct hulp inzetten en de eigen kracht van de ouder om zelf de hulpvraag aan te pakken wordt versterkt. Het positieve effect van de app blijkt het grootst bij lager opgeleide ouders. Hoe de app werkt in de praktijk wordt getoond in de volgende film: <http://vimeo.com/89604612>.

Drie goede redenen om de SamenStarten App te gebruiken

- 1 De app legt de regie tijdens het huisbezoek meer bij de ouders en versterkt de eigen kracht van ouders.
- 2 Het gesprek verloopt soepeler en een eventuele hulpvraag komt makkelijker aan het licht. De hulp is op maat en ouders worden sneller en beter doorverwezen.
- 3 De app blijkt lager opgeleide ouders extra aan te spreken en helpt zo een moeilijk bereikbare doelgroep betere zorg te verlenen.

September 2014

Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg
Het programma Vernieuwing Uitvoeringspraktijk Jeugdgezondheidszorg richt zich op verbeteringen in de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De projecten draaien om vernieuwingen in organisatie en bedrijfsvoering, met het doel om de kwaliteit van de JGZ te verhogen. Het gaat in dit programma uitdrukkelijk niet om de inhoud van de werkzaamheden in de JGZ.

www.zonmw.nl/vernieuwingjgz

ZonMw stimuleert
gezondheidsonderzoek en
zorginnovatie

Laan van Nieuw Oost-Indië 334
2593 CE Den Haag
Postbus 93245
2509 AE Den Haag
Telefoon 070 349 51 11
Fax 070 349 51 00
info@zonmw.nl
www.zonmw.nl

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling.
ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.

ZonMw heeft als hoofdpodragtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Mobiele digitale ondersteuning onderzocht

Voor de ontwikkeling van de app zijn gesprekken met verpleegkundigen en stafmedewerkers gehouden over de wensen ten aanzien van de SamenStarten App. Verder is onderzocht hoe huisbezoeken met en zonder SamenStarten App door verpleegkundigen en ouders werden beoordeeld. Ook is een audit verricht op basis van gegevens van KIDOS, het registratiesysteem van de GGD Amsterdam. Dit was gericht op het verkrijgen van inzicht in de doelmatigheid van doorverwijzingen. Tenslotte zijn de verpleegkundigen bevraagd over hoe zij de app ervoeren en welke aandachtspunten van belang zijn voor verdere implementatie.

De huisbezoeken, met en zonder SamenStarten App, werden over het algemeen positief beoordeeld door de ouders. De ouders die werden bezocht met de SamenStarten App gaven de huisbezoeken een hogere beoordeling.

Volgens de verpleegkundigen:

- Was de verpleegkundige beter in staat te communiceren met de ouder;
- Was de ouder beter in staat zelf de hulpvraag aan te pakken;
- Voelde de ouder zich meer bekwaam zelf de hulpvraag aan te pakken.

Volgens de ouders:

- Begreep de verpleegkundige beter waar de ouder het over wilde hebben;
- Luisterde de verpleegkundige aandachtiger;
- Kon de ouder beter vragen stellen aan de verpleegkundige;
- Gaf de verpleegkundige duidelijker antwoord op de vragen van de ouder.

Ouders met een laag opleidingsniveau beoordeelden de 'gewone' huisbezoeken gemiddeld lager dan ouders met een hoger opleidingsniveau. Zij beoordeelden de huisbezoeken daarentegen relatief hoog wanneer de SamenStarten App werd ingezet. Een verbeterpunt is het ontbreken van de mogelijkheid om zelf lokale of regionale hulpverleningsinstanties in te voeren in de app.

Wanneer we vooruitblikken op de stelselwijziging in de jeugdzorg, dan is op basis van deze resultaten de verwachting dat de SamenStarten App ook zeer behulpzaam is voor de kind- en gezinsgeneralisten. Zij richten zich immers op vroegtijdig signaleren van (meervoudige) problematieken, het versterken van de eigen kracht van ouders en het verbinden van de leefwereld van de ouders met de institutionele wereld. De app is hier precies op toegespitst. Een belangrijke vraag is wel hoe de app door verschillende betrokken disciplines kan worden gebruikt.

ZonMw-project 156512006

Zelf aan de slag met de SamenStarten App

Wilt u zelf aan de slag met de SamenStarten App?

De app is bruikbaar voor alle instellingen die SamenStarten gebruiken. Op de site van het NCJ vindt u informatie over SamenStarten en over de app: www.ncj.nl. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met projectleider

Olivier Blanson Henkemans van TNO:

olivier.blansonhenkemans@tno.nl.